

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa E. B.

przeciwko [...] Bankowi [...] w W.

o uznanie wypowiedzenia warunków pracy i płacy za bezskuteczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 lutego 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 29 stycznia 2015 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 29 stycznia 2015 r. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 maja 2014 r., którym oddalono powództwo E. B. o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia warunków pracy i płacy dokonanego przez pozwaną [...] Bank [...] w W. z powodu wniesienia go po upływie terminu określonego w art. 264 § 1 k.p.

Powódka wywiodła skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 42 § 2 k.p., art. 42 § 1 k.p. i art. 264 § 1 k.p., wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i

orzeczenie co istoty sprawy przez uwzględnienie powództwa oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, a także dlatego, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Strona pozwana w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

W skardze kasacyjnej złożonej przez powódkę znajduje się wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, między innymi, z uwagi na to, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Brak jest jednak podstaw do przyjęcia, że skarżąca wykazała potrzebę zaangażowania Sądu Najwyższego w sprawę z tej przyczyny.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie zagadnienie prawne wymaga sformułowania takiego zagadnienia oraz przedstawienia argumentów prawnych, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob.

postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009 nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga jego precyzyjnego sformułowania przez wskazanie przepisu prawa materialnego lub procesowego, z którym jest związane, i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11). Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Nie istnieje więc możliwość stwierdzenia, że w sprawie występuje zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii prawnej prezentowanej przez skarżącego i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02). Tego rodzaju sytuacja występuje zaś w sprawie niniejszej.

Według skarżącej w sprawie występuje bowiem następujące zagadnienie prawne: „Czy doręczenie pracownikowi wypowiedzenia warunków pracy i płacy w formie innej niż pisemnej (np. doręczenie kserokopii lub skanu takiego wypowiedzenia) jest wobec pracownika skuteczne i czy w takiej sytuacji termin do złożenia odwołania od wypowiedzenia zaczyna biec z momentem zapoznania się z treścią wypowiedzenia dokonanego w formie innej „niższej” niż pisemna”. Do wypowiedzenie warunków pracy i/lub płacy w zakresie nieunormowanym w art. 42 k.p. stosuje się postanowienia dotyczące definitywnego wypowiedzenia umowy o pracę (art. 42 § 1 k.p.). Dlatego też w zakresie formy wypowiedzenia zmieniającego powinno spełniać wymogi przewidziane dla definitywnego wypowiedzenia umowy o pracę wynikające z art. 30 § 3 k.p., który stanowi o konieczności zachowania pisemnej formy tej czynności. Orzecznictwo Sądu Najwyższego stoi na stanowisku, że doręczenie pracownikowi kopii pisma wypowiedzającego umowę o pracę narusza art. 30 § 3 k.p. z uwagi na brak własnoręcznego podpisu osoby składającej oświadczenie woli za pracodawcę, ale jest skuteczne i powoduje rozpoczęcie biegu

terminu przewidzianego w art. 264 § 1 k.p. (por. uchwałę z dnia 2 października 2002 r., III PZP 17/02, OSNP 2003 nr 20, poz. 481, wyrok z dnia 24 sierpnia 2009 r., I PK 58/09, OSP 2010 nr 5, poz. 52). Taki pogląd znajduje uzasadnienie w tym, że w sprawach ze stosunku pracy bezpośrednio z brzmienia art. 45 § 1 i art. 56 § 1 k.p. wynika zasada skuteczności wszelkich oświadczeń pracodawcy (jak też pracownika) w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę. Wypowiedzenie umowy o pracę (prowadzące do jej rozwiązania) może nastąpić w dowolnej formie, także ustnie. Może ono być także złożone konkludentnie, a więc przez każde zachowanie pracodawcy ujawniające jego wolę w sposób dostateczny (art. 60 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Skuteczne jest także oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy o pracę dokonane przez nieuprawniony do tego organ (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 24 marca 1999 r., I PKN 631/98, OSNP 2000 nr 10, poz. 381; z 16 maja 1997 r., I PKN 170/97, OSNP 1998 nr 8, poz. 239, czy z 29 listopada 2006 r., II PK 72/06, LEX nr 950400). Niezgodne z prawem (również w związku z niezachowaniem formy pisemnej) wypowiedzenie umowy o pracę (wypowiedzenie jej warunków) pracownik może skutecznie zakwestionować jedynie przez wniesienie powództwa do Sądu Pracy o uznanie jego bezskuteczności (przywrócenie do pracy) albo o odszkodowanie (art. 45 § 1 k.p. i art. 42 § 1 w związku z art. 45 § 1 k.p.) w terminie określonym w art. 264 § 1 k.p. Przepisy art. 264 § 1-3 k.p. nie regulują zaś kwestii składania przez pracodawcę oświadczeń woli i ich skuteczności, lecz kwestię terminów do zaskarżania czynności pracodawcy. Przepis art. 264 § 2 k.p. stanowi na przykład, że żądanie przywrócenia do pracy lub odszkodowania wnosi się do sądu pracy w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia lub od dnia wygaśnięcia umowy o pracę. Przepis ten nie uzależnia zatem terminu do wystąpienia z pozwem od złożenia skutecznego oświadczenia woli, lecz od terminu, w jakim pracownik został zawiadomiony o rozwiązaniu z nim umowy o pracę lub o jej wygaśnięciu. W taki sam sposób ustawodawca uregulował kwestię terminu do zgłoszenia żądania o nawiązanie umowy o pracę (art. 264 § 3 k.p.). Dokonana w tym kontekście wykładnia art. 264 § 1 k.p. uzasadnia więc pogląd, że przez „doręczenie pracownikowi pisma wypowiadającego umowę o pracę” (wypowiedzenia jej warunków) w znaczeniu zawartym we wskazanym przepisie należy rozumieć nie tylko faktyczne wręczenie

pisma wypowiedającego umowę o pracę (wypowiedzenia jej warunków), ale także zawiadomienie w każdej formie (także w postaci doręczenia kopii lub skanu pisma wypowiedającego umowę o pracę albo jej warunki) o dokonaniu takiej czynności, chociażby naruszała ona obowiązujące przepisy (por. przytoczone wyżej: uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2002 r., III PZP 17/02 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2009 r., I PK 58/09).

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w przedmiocie problemu prawnego sygnalizowanego przez skarżącą, a że nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu, nie ma możliwości uznania, iż kwestia ta aktualnie stanowi istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Jeżeli natomiast przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, iż skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi w niniejszej sprawie do rozpoznania nie zawiera zaś żadnych argumentów na poparcie twierdzenia o jej oczywistej zasadności, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wywodu prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). W sposób oczywisty nie spełnia tego wymagania jedynie powołanie się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tak jak to czyni skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać istnienia przesłanek przemawiających za koniecznością przyjęcia jej skargi do rozpoznania, wobec czego z mocy art. 398⁹

k.p.c. i art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

[l.n]